

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (penktoji kolegija) SPRENDIMAS

2014 m. rugsėjo 18 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą — Oro transportas — Oro susisiekimo paslaugų teikimo Europos Sąjungoje bendrosios taisyklės — Reglamentas (EB) Nr. 1008/2008 — Laisvė nustatyti kainas — Bagažo registracija — Kainos priedas — „Oro susisiekimo paslaugų kainų“ sąvoka — Vartotojų apsauga — Baudos skyrimas vežėjui dėl nesąžiningos sutarties sąlygos — Nacionalinės teisės nuostata, pagal kurią į bazinę lėktuvo bilieto kainą turi būti įtrauktas keleivių ir registruoto bagažo gabenimas — Atitiktis Sąjungos teisei“

Byloje C-487/12

dėl *Juzgado de lo Contencioso-Administrativo Nr. 1 de Ourense* (Ispanija) 2012 m. spalio 23 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2012 m. lapkričio 2 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Vueling Airlines SA

prieš

Instituto Galego de Consumo de la Xunta de Galicia

TEISINGUMO TEISMAS (penktoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas T. von Danwitz, teisėjai E. Juhász, A. Rosas (pranešėjas), D. Šváby ir C. Vajda,

generalinis advokatas Y. Bot,

posėdžio sekretorė M. Ferreira, vyriausioji administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2014 m. sausio 8 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- *Vueling Airlines SA*, atstovaujamos *abogados* J. M. Rodríguez Cárcamo ir B. García Gómez,
- *Instituto Galego de Consumo de la Xunta de Galicia*, atstovaujamo O. Peñas González ir I. Torralba Mena,
- Ispanijos vyriausybės, atstovaujamos A. Rubio González ir S. Centeno Huerta,
- Europos Komisijos, atstovaujamos J. Rius ir N. Yerrell,

* Proceso kalba: ispanų.

susipažinęs su 2014 m. sausio 23 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,
priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2008 m. rugsėjo 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1008/2008 dėl oro susisiekimo paslaugų teikimo Bendrijoje bendrųjų taisyklių (OL L 293, p. 3) 22 straipsnio 1 dalies išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant *Vueling Airlines SA* (toliau – *Vueling Airlines*) ir *Instituto Galego de Consumo de la Xunta de Galicia* (Galisijos autonominės srities vartotojų institutas, toliau – *Instituto Galego de Consumo*) ginčą dėl pastarojo bendrovei *Vueling Airlines* skirtos baudos už vežimo oro transportu sutarčių turinį.

Teisinis pagrindas

Tarptautinė teisė

- 3 1999 m. gegužės 28 d. Monrealyje priimtą konvenciją dėl tam tikrų tarptautinio vežimo oru taisyklių suvienodinimo (Monrealio konvencija) Europos bendrija pasirašė 1999 m. gruodžio 9 d., o jos vardu ši konvencija buvo patvirtinta 2001 m. balandžio 5 d. Tarybos sprendimu 2001/539/EB (OL L 194, p. 38; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 7 sk., 5 t., p. 491, toliau – Monrealio konvencija).
- 4 Monrealio konvencijos III skyrių „Vežėjo atsakomybė ir žalos atlyginimo dydis“ sudaro 17–37 straipsniai.
- 5 Šios konvencijos 17 straipsnyje „<...> Bagažui padaryta žala“ numatyta:

„<...>

2. Vežėjas atsako už žalą, atsiradusią sunaikinus, praradus arba sugadinus įregistruotą bagažą, jeigu atsitikimas, kuris buvo sunaikinimo, praradimo arba sugadinimo priežastis, įvyko orlaivyje arba bet kuriuo kitu laikotarpiu, per kurį vežėjas buvo atsakingas už įregistruotą bagažą. Tačiau vežėjas neatsako, jeigu ir tik dėl tokio bagažo, kuriam padaryta žala dėl anksčiau turėtų defektų, trūkumų ar kokybės. Neregistruoto bagažo atveju, įskaitant asmens daiktus, vežėjas atsako tik tuo atveju, jeigu žala atsirado dėl jo ar jo darbuotojų arba atstovų kaltės.

3. Jei vežėjas pripažįsta, kad įregistruotas bagažas prarastas arba jei įregistruotas bagažas neatvežamas per dvidešimt vieną dieną nuo tos dienos, kai jis turėjo būti atvežtas, keleivis turi teisę pasinaudoti vežimo sutartyje numatytais teisėmis vežėjo atžvilgiu.

4. Jeigu nenumatyta kitaip, šioje Konvencijoje sąvoka „bagažas“ apima tiek įregistruotą, tiek ir neregistruotą bagažą.“

Sąjungos teisė

- 6 Reglamentas Nr. 1008/2008 priimtas remiantis EB 80 straipsnio 2 dalimi, kurią dabar atitinka ESV sutarties VI antraštinėje dalyje „Transportas“ esančio 100 straipsnio 2 dalis, leidžianti priimti atitinkamas nuostatas, skirtas, be kita ko, oro transportui. Šis reglamentas yra kelių kitų reglamentų,

įskaitant 1992 m. liepos 23 d. Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 2409/92 dėl oro susisiekimo paslaugų kainų ir tarifų (OL L 240, p. 15; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 7 sk., 1 t., p. 427), nauja redakcija.

7 Pagal Reglamento Nr. 1008/2008 16 konstatuojamąją dalį:

„Vartotojams turėtų būti sudaromos galimybės veiksmingai palyginti skirtingų oro linijų oro susisiekimo paslaugų kainas. Todėl visuomet turėtų būti nurodyta galutinė vartotojo mokėtina Bendrijos kilmės oro susisiekimo paslaugų kaina, įskaitant visus mokesčius, rinkliavas ir mokėjimus. <...>“

8 Šio reglamento I skyriuje „Bendrosios nuostatos“ esančio 1 straipsnio „Dalykas“ 1 dalyje nurodyta:

„Šiame reglamente nustatoma <...> oro susisiekimo paslaugų kainų nustatymo tvarka.“

9 Tame pačiame skyriuje esančiame 2 straipsnio „Sąvokos“ 2 dalyje nustatyta:

„Šiame reglamente:

<...>

4) oro susisiekimo paslauga – skrydis arba skrydžių serija, keleiviams, paštui ir (arba) kroviniams vežti už atlygį ir (arba) samdos pagrindais;

<...>

13) Bendrijos vidaus oro susisiekimo paslauga – oro susisiekimo paslauga, teikiama Bendrijos viduje;

<...>

15) tik sėdimų vietų pardavimas – tiesioginis viešas oro vežėjo ar jo įgalioto agento, ar užsakomojo reiso vykdytojo vykdomas vietų pardavimas be jokių papildomų paslaugų, pavyzdžiui, apgyvendinimo;

<...>

18) oro susisiekimo [paslaugų] kainos – eurais arba vietine valiuta išreikštos kainos, kurias moka keleiviai oro vežėjams arba jų agentams arba kitiems bilietų pardavėjams už tų keleivių vežimą oro transportu, bei visos šių kainų taikymo sąlygos, įskaitant agentūroms pasiūlytą atlygį, sąlygas, kitas papildomas paslaugas;

19) oro susisiekimo tarifai – eurais arba vietine valiuta už krovinių vežimą mokėtinos kainos ir tų kainų taikymo sąlygos, įskaitant agentūroms pasiūlytą atlygį ir sąlygas bei kitas pagalbines paslaugas;

<...>“

10 Reglamento Nr. 1008/2008 IV skyriuje „Kainų nustatymo nuostatos“ esančio 22 straipsnio „Laisvė nustatyti kainas“ 1 dalyje numatyta:

„Nedarant poveikio [16 straipsnio „Bendrieji pareigos teikti viešąsias paslaugas principai“ 1 dalies] taikymui, Bendrijos oro vežėjai ir, abipusiškumo pagrindu, trečiųjų šalių oro vežėjai laisvai nustato Bendrijos vidaus oro susisiekimo paslaugų kainas ir tarifus.“

- 11 Tame pačiame šio reglamento skyriuje esančio 23 straipsnio „Informavimas ir nediskriminavimas“ 1 dalyje nurodyta:

„Bet kuria forma, įskaitant internetu, visuomenei siūlant ar skelbiant oro susisiekimo [paslaugų] kainas ir oro susisiekimo tarifus už oro susisiekimo paslaugas, teikiamas iš oro uosto, esančio valstybės narės teritorijoje, kuriai taikoma Sutartis, kartu nurodomos taikomos sąlygos. Visada nurodoma galutinė mokėtina kaina, kuri turi apimti taikomą oro susisiekimo kainą ar oro susisiekimo tarifą ir visus taikomus mokesčius, rinkliavas, papildomas rinkliavas ir įmokas, kurių neįmanoma išvengti ir kuriuos galima numatyti skelbimo metu. Nurodant galutinę kainą, taip pat nurodoma bent:

- a) oro susisiekimo kaina ar oro susisiekimo tarifas;
- b) mokesčiai;
- c) oro uostų mokesčiai; ir
- d) kitos privalomos rinkliavos, papildomos rinkliavos ir įmokos, pavyzdžiui, susijusios su saugumu ar degalais;

jei b, c ir d punktuose nurodyti mokesčiai bei rinkliavos pridėti prie oro susisiekimo kainos ar oro susisiekimo tarifo. Neprivalomi kainos priedai turi būti aiškiai, skaidriai ir nedviprasmiškai nurodyti bet kurio rezervavimo proceso pradžioje ir vartotojui turi būti suteikta galimybė juos laisvai pasirinkti.

<...>“

Ispanijos teisė

- 12 1960 m. liepos 21 d. Įstatymo Nr. 48/1960 dėl oro transporto (*Ley 48/1960 sobre Navegación Aérea*, BOE, Nr. 176, 1960 m. liepos 23 d., p. 10291) su pakeitimais, padarytais 2011 m. kovo 4 d. Įstatymu Nr. 1/2011, nustatančiu civilinės aviacijos saugos valstybinę programą ir iš dalies keičiančiu 2003 m. liepos 7 d. Įstatymą Nr. 21/2003 dėl aviacijos saugos (*Ley 1/2011 por la que se establece el Programa Estatal de Seguridad Operacional para la Aviación Civil y se modifica la Ley 21/2003, de 7 de julio, de Seguridad Aérea*, BOE, Nr. 55, 2011 m. kovo 5 d., p. 24995, toliau – LNA), 97 straipsnyje nustatyta:

„Vežėjas už bilieto kainą privalo kartu su keleiviais nugabenti bagažą, neviršijantį teisės aktuose nustatytų svorio ir dydžio ribų, nesvarbu, bagažo vienetų skaičius.

Šių ribų viršijimo atveju taikoma speciali tvarka.

Pagal šią nuostatą bagažu nelaikomi daiktai ir rankinis bagažas, kurį keleiviai nešasi su savimi. Vežėjas kaip rankinį bagažą turi nemokamai kabinoje vežti daiktus ir paketus, kuriuos keleiviai turi su savimi, įskaitant oro uostuose esančiose parduotuvėse įsigytas prekes. Šių daiktų ar paketų gali būti neleista įsinešti į orlaivį tik dėl saugumo priežasčių, dėl daikto svorio arba dydžio, atsižvelgiant į orlaivio ypatybes.“

- 13 Pagal kodifikuoto Vartotojų ir naudotojų gynimo bendrojo įstatymo ir kitų papildančių įstatymų teksto, priimto 2007 m. lapkričio 16 d. Karaliaus įstatyminiu dekretu Nr. 1/2007 (*Real Decreto Legislativo 1/2007 por el que se aprueba el texto refundido de la Ley General para la Defensa de los Consumidores y Usuarios y otras leyes complementarias*, BOE, Nr. 287, 2007 m. lapkričio 30 d., p. 49181, toliau – Vartotojų apsaugos įstatymas), 82 straipsnį „Nesąžiningų sąlygų sąvoka“ nurodyta:

„1. Nesąžiningomis sąlygomis laikomos sutarčių sąlygos, kurios šalių nebuvo individualiai aptartos ir kuriomis dėl sąžiningumo reikalavimo pažeidimo iš esmės pažeidžiama šalių teisių ir pareigų pusiausvyra vartotojo nenaudai. Bet kuriuo atveju nesąžiningomis sąlygomis laikomos šio įstatymo pirmoje papildomoje nuostatoje išvardytos sąlygos.

<...>

4. Neatsižvelgiant į tai, kas numatyta ankstesnėse straipsnio dalyse, nesąžiningomis bet kuriuo atveju laikomos tos sąlygos, kurios, kaip nurodyta 85–90 straipsniuose:

<...>

b. riboja vartotojo ir naudotojo teises;

c. lemia abipusiškumo sutartyje nebuvimą <...>“

- 14 Vartotojų apsaugos įstatymo 86 straipsnyje „Nesąžiningomis dėl esminių vartotojo ir naudotojo teisių ribojimo laikomos sąlygos“ nustatyta:

„Bet kuriuo atveju nesąžiningomis laikomos tos sąlygos, kuriomis ribojamos ar panaikinamos dispozityviomis arba imperatyviomis teisės normomis vartotojui ir naudotojui pripažintos teisės, ypač nuostatos, kuriomis:

<...>

7. Kaip nors kitaip panaikinamos ar apribojamos vartotojo ir naudotojo teisės.“

- 15 Šio įstatymo 87 straipsnyje „Dėl abipusiškumo trūkumo nesąžiningomis laikomos sąlygos“ nustatyta:

„Nesąžiningomis dėl sąžiningumo kriterijams prieštaraujančio abipusiškumo trūkumo laikomos sąlygos, kurios pažeidžia vartotojo ir naudotojo interesus, ir ypač:

<...>

6. Nuostatos, kuriomis nustatomos brangiai kainuojančios ar neproporcingos kliūtys pasinaudoti vartotojui ir naudotojui sutartyje numatytomis teisėmis, ypač tęstinio pobūdžio paslaugų teikimo ar prekių tiekimo sutartyse; nustatomi pernelyg ilgi terminai; panaikinama arba apribojama vartotojo ir naudotojo teisė nutraukti šias sutartis; kliudoma jam pasinaudoti šia teise numatant sutartyje tam skirtą procedūrą, kaip antai nustatant papildomus formalumus, kurių nereikalaujama sudarant sutartį, arba numatant, kad iš anksto sumokėtos sumos prarandamos; nustatomas užmokestis už realiai nesuteiktas paslaugas; įtvirtinama verslininko galimybė vienašališkai taikyti sutartyje nustatytas baudas arba nustatyti kompensacijos dydį, neatitinkantį realiai padarytos žalos.“

- 16 Vartotojų apsaugos įstatymo 89 straipsnyje „Nesąžiningos sąlygos, turinčios poveikį sutarties sudarymui ir jos vykdymui“ nurodyta:

„Bet kuriuo atveju nesąžiningomis sąlygomis laikoma:

<...>

5. Kainos padidinimas už papildomas paslaugas, finansavimas, atidėjimai, papildomi mokesčiai, nuostolių atlyginimas arba baudos, kurie neatitinka tos papildomų paslaugų kainos, kurią būtų galima laisvai priimti arba atmesti, jeigu ji kiekvienu atveju būtų nurodyta aiškiai ar atskirai.“

Pagrindinė byla ir prejudicinis klausimas

- 17 2010 m. rugpjūčio mėn. M. J. Arias Villegas internetu pirko iš oro transporto bendrovės *Vueling Airlines* lėktuvo bilietus. Ketindama keliauti su trim kitais asmenimis, ji įsigijo keturis bilietus 2010 m. spalio 18 d. skrydžiui iš La Korunjos (Ispanija) į Amsterdamą (Nyderlandai) ir 2010 m. spalio 23 d. skrydžiui atgal tuo pačiu maršrutu. Kai M. J. Arias Villegas kaip atitinkamų keturių keleivių bagažą užregistravo iš viso du lagaminus, *Vueling Airlines* padidino bazinę lėktuvo bilietų kainą (241,48 euro) 40 eurų, t. y. dešimt eurų už kiekvieną lagaminą ir skrydį.
- 18 Pasibaigus šiai kelionei, M. J. Arias Villegas kreipėsi į Orensės vietos instituciją su skundu dėl *Vueling Airlines* ir nurodė, kad ši oro transporto bendrovė į atitinkamą vežimo oro transportu sutarties sąlygą įtraukė nesąžiningą sąlygą. Pareiškėjos teigimu, ši sąlyga nesuderinama su taikytina Ispanijos teise, kurioje pripažįstama oro transporto keleivio teisė be priemokos kaip bagažą registruoti vieną lagaminą. Šis skundas perduotas nagrinėti *Instituto Galego de Consumo* (Galisijos vartotojų institutui), šis dėl *Vueling* pradėjo administracinio teisės pažeidimo nagrinėjimo procedūrą ir jos pabaigoje skyrė šiai bendrovei 3 000 eurų baudą. Ji skirta už LNA 97 straipsnio ir tam tikrų Ispanijos vartotojų apsaugos teisės aktų nuostatų, visų pirma Vartotojų apsaugos įstatymo 82, 86, 87 ir 89 straipsnių, pažeidimą.
- 19 Kadangi administracine tvarka *Vueling Airlines* pateiktas skundas dėl šios baudos nebuvo patenkintas, ji kreipėsi į *Juzgado de lo Contencioso-Administrativo No. 1 de Ourense* (Orensės administracinių bylų teismas Nr. 1). Šiame teisme ji tvirtina, kad Europos Sąjungos teisėje, visų pirma Reglamento Nr. 1008/2008 22 straipsnyje, įtvirtintas laisvo kainų nustatymo principas, pagal kurį oro transporto vežėjai gali laisvai nustatyti bazinę bilietų kainą, neapimančią bagažo registracijos, ir vėliau ją padidinti, jei keleivis pageidauja, kad tokia registracija būtų atlikta. *Instituto Galego de Consumo* nurodo priešingai, kad Ispanijos teisės nuostatos, kuriomis pripažįstama keleivių teisė į tai, kad vežimo paslauga automatiškai apimtų tam tikrus parametrus atitinkančio bagažo registraciją, neprieštarauja Sąjungos teisėje įtvirtintam laisvės nustatyti oro vežimo paslaugų kainą reglamentavimui.
- 20 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo, kad Ispanijos teisėje aiškiai pripažįstama vartotojo teisė visais atvejais registruoti nustatytus parametrus atitinkančią bagažą be bazinės lėktuvo bilieto kainos padidinimo. Tokia teisė yra logiška ir pagrįsta vartotojo apsaugos priemonė, susijusi su pačiu keleivio orumu. Kadangi ši teisė pagal teisinį apibrėžimą yra vežimo oro transportu sutarties dalis kartu su kitomis paslaugomis, kurias paprastai privalo teikti visos šią veiklą vykdančios bendrovės, jis neprieštarauja laisvam kainų nustatymo principui.
- 21 Šiuo atžvilgiu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad pats keleivis turi nuspręsti, ar pageidauja registruoti bagažą skrydžiui lėktuvu, ar ne, ir kad registruoto bagažo vežimas turi įtakos kuro sunaudojimui ir skrydžio valdymui. Tačiau tas pat pasakytina ir apie keleivio svorį arba lėktuvo tualetu naudojimą per kelionę, nors tai nereiškia, kad bazinę bilieto kainą galima didinti atsižvelgiant į šiuos veiksnius, nes tokia praktika pažeistų keleivio orumą ir jo, kaip vartotojo, teises.

22 Šis teismas pažymi, kad nagrinėjamu atveju M. J. Arias Villegas pasirodė patraukli *Vueling Airlines* interneto svetainėje paskelbta nedidelė skrydžio kaina. Pirkdama bilietą ji pamatė, kad paskelbta kaina neapima galimybės vežtis registruotą bagažą, nors logiška, kad vykstant į tokią kelionę tokį bagažą reikia pasiimti. Nacionalinis teismas teigia, kad todėl vartotojas turėjo ne tik atsisakyti Ispanijos teisėje numatytos subjektinės teisės vežtis vieną registruoto bagažo vienetą, bet ir sumokėti bagažo registracijos priemoną, apie kurią atitinkamos oro transporto bendrovės interneto svetainėje iš anksto nebuvo skelbiama.

23 Šiomis aplinkybėmis *Juzgado de lo Contencioso-Administrativo No. 1 de Ourense* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šį prejudicinį klausimą:

„Ar Reglamento [Nr. 1008/2008] 22 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinama taip, kad ji draudžia nacionalinės teisės normą ([LNA] 97 straipsnį), pagal kurią keleivinio oro transporto bendrovės įpareigojamos visais atvejais keleiviams pripažinti teisę įregistruoti lagaminą be papildomo mokesčio ar priemokos prie sutartos bazinės bilieto kainos?“

Dėl prejudicinio klausimo

24 Savo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Reglamento Nr. 1008/2008 22 straipsnio 1 dalimi draudžiama nacionalinės teisės taisyklė, pagal kurią oro transporto vežėjai įpareigojami už lėktuvo bilieto kainą bet kokiomis aplinkybėmis gabenti ne tik keleivį, bet ir jo registruotą bagažą, jei šis atitinka tam tikrus reikalavimus, susijusius, be kita ko, su svoriu, ir už tokio bagažo gabenimą negali reikalauti jokio kainos priedo.

25 Pirmiausia reikia pažymėti, kad pastabose raštu ir per Teisingumo Teisme vykusį posėdį Ispanijos vyriausybė pažymėjo, jog prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klaidingai aiškina pagrindinėje byloje nagrinėjamus nacionalinės teisės aktus. Šios vyriausybės teigimu, šiais teisės aktais reglamentuojamas oro transporto sutarties turinys ir, be kita ko, numatyta oro transporto bendrovių pareiga užtikrinti keleivių bagažo gabenimą. Taigi, šia nuostata nereglamentuojama bilieto kaina ir juo oro transporto bendrovės visiškai neįpareigojamos registruotą bagažą gabenti nemokamai.

26 Šiuo atžvilgiu reikia priminti, kad Teisingumo Teismas, nagrinėdamas prašymą priimti prejudicinį sprendimą, neprivalo aiškinti nacionalinės teisės nuostatų ir nuspręsti dėl prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo pateikto jų aiškinimo teisingumo (žr., be kita ko, sprendimų *Corsten*, C-58/98, EU:C:2000:527, 24 punktą; *Dynamic Medien*, C-244/06, EU:C:2008:85, 19 punktą; *Angelidaki ir kt.*, C-378/07–C-380/07, EU:C:2009:250, 48 punktą ir *Samba Diouf*, C-69/10, EU:C:2011:524, 59 punktą).

27 Tokiomis aplinkybėmis prašymą priimti prejudicinį sprendimą reikia išnagrinėti remiantis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nurodyta prielaida, kad pagrindinėje byloje nagrinėjamu reglamentavimu oro transporto vežėjai įpareigojami už lėktuvo bilieto kainą bet kokiomis aplinkybėmis gabenti ne tik keleivį, bet ir jo registruotą bagažą, jei šis atitinka tam tikrus reikalavimus, susijusius, be kita ko, su svoriu, ir už tokio bagažo gabenimą negali reikalauti jokio kainos priedo.

28 Primintina, kad Reglamentas skirtas Nr. 1008/2008 Sąjungos viduje teikiamų oro susisiekimo paslaugų kainų nustatymui reglamentuoti. Pagal šio reglamento 22 straipsnio 1 dalį oro transporto vežėjai laisvai nustato „oro susisiekimo paslaugų kainas“, kurios šio reglamento 2 straipsnio 18 punkte apibrėžtos kaip kainos, kurias keleiviai turi mokėti oro transporto vežėjams už keleivių vežimą oro transportu, ir visas šių kainų taikymo sąlygas. Taigi, šiame reglamente eksplicitiškai įtvirtinta laisvė nustatyti keleivių gabenimo kainas, tačiau nėra aiškios užuominos apie keleivių registruoto bagažo gabenimo kainų nustatymą.

- 29 Dėl Reglamento Nr. 1008/2008 2 straipsnio 18 punkte esančios sąvokos „oro susisiekimo [paslaugų] kaina“ reikia konstatuoti, kad šios nuostatos formuluotės skirtingomis kalbomis šiek tiek skiriasi. Nors kai kuriose šio reglamento kalbinėse versijose, pavyzdžiui, prancūzų („tarifs des passagers“) ir švedų („passagerarpriser“) kalbomis, ji įvardyta kaip „keleivių vežimo kaina“, ispanų („tarifas aéreas“) ir anglų („air fares“) kalbinėse versijose ji vadinama „oro susisiekimo kaina“, vokiečių („Flugpreise“) ir suomių („lentohinnat“) – „skrydžio kaina“, o danų („flybilletpriser“) ir estų („piletihinna“) – „bilietų kaina.“
- 30 Šiuo atžvilgiu reikia priminti nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką, pagal kurią būtinybė vienodai taikyti, todėl ir vienodai aiškinti Bendrijos teisės nuostatas neleidžia, kad, kilus abejonių, nuostatos tekstas kuria viena iš versijų būtų nagrinėjamas atskirai, ir reikalauja, kad jis būtų aiškinamas bei taikomas atsižvelgiant į kitas versijas oficialiosiomis kalbomis (žr., be kita ko, sprendimų *Stauder*, 29/69, EU:C:1969:57, 3 punktą; *EMU Tabac ir kt.*, C-296/95, EU:C:1998:152, 36 punktą ir *Profisa*, C-63/06, EU:C:2007:233, 13 punktą).
- 31 Esant neatitikimų tarp įvairių Europos Sąjungos teksto kalbinių versijų, nagrinėjama nuostata turi būti aiškinama atsižvelgiant į bendrą teisinio reglamentavimo sistemos, kurios dalis ji yra, struktūrą ir tikslą (žr., be kita ko, sprendimų *Bouchereau*, 30/77, EU:C:1977:172, 14 punktą; *Italija / Komisija*, C-482/98, EU:C:2000:672, 49 punktą ir *Eleftheri tileorasi ir Giannikos*, C-52/10, EU:C:2011:374, 24 punktą).
- 32 Tokiomis aplinkybėmis pirmiausia reikia konstatuoti, kad Reglamento Nr. 1008/2008 IV skyriuje, apimančiame kainų nustatymo nuostatas, esančio 22 straipsnio, susijusio su laisve nustatyti kainas, 1 dalį papildoma 23 straipsnio 1 dalis, kuria siekiama užtikrinti informacijos apie iš valstybės narės teritorijoje esančio oro uosto teikiamų oro susisiekimo paslaugų kainas pateikimą ir jų skaidrumą, o tai padeda užtikrinti šiomis paslaugomis besinaudojančių klientų apsaugą (šiuo klausimu žr. Sprendimo *ebookers.com Deutschland*, C-112/11, EU:C:2012:487, 13 punktą). Pastarojoje nuostatoje šiuo atžvilgiu numatytos informavimo ir skaidrumo pareigos, siejamos visų pirma su sąlygomis, taikytinomis oro susisiekimo paslaugų kainoms, mokėtinai galutinei kainai ir prie jos pridedamiems kainos elementams, kurių neįmanoma išvengti ir kuriuos galima iš anksto numatyti, taip pat neprivalomiems kainos priedams už oro susisiekimo paslaugą papildančias paslaugas.
- 33 Nepaisant to, kad Reglamento Nr. 1008/2008 23 straipsnio 1 dalyje nėra aiškiai paminėta bagažo gabenimo kaina, šioje nuostatoje numatytos pareigos apima ir šios kainos nustatymą, atsižvelgiant, be kita ko, į šio reglamento 16 konstatuojamojoje dalyje nurodytą galimybės palyginti oro susisiekimo paslaugų kainas tikslą.
- 34 Be to, kaip generalinis advokatas nurodė, be kita ko, savo išvados 46 punkte, reikia pažymėti, kad kainos priedas už registruotą bagažą yra oro transporto vežėjui už keleivių vežimą oro transportu, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 100/2008 2 straipsnio 18 punktą, mokėtiną kainą taikymo sąlyga.
- 35 Todėl reikia pripažinti, kad Reglamentas Nr. 1008/2008 taikomas nustatant kainas už bagažo gabenimą.
- 36 Dėl šių kainų nustatymo būdo Reglamento Nr. 1008/2008 23 straipsnio 1 dalyje visų pirma reikalaujama, kad, viena vertus, oro susisiekimo paslaugos kainos elementai, kurių neįmanoma išvengti ir kuriuos galima iš anksto numatyti, visuomet būtų nurodyti kaip mokėtiną galutinę kainą sudėtinės dalys ir, kita vertus, apie kainos priedus už paslaugą, kuri nėra nei privaloma, nei būtina oro susisiekimo paslaugai, būtų informuojama aiškiai, skaidriai ir nedviprasmiškai bet kurio rezervacijos proceso pradžioje, o klientas juos būtų priėmęs aiškiu veiksmu (šiuo klausimu žr. Sprendimo *ebookers.com Deutschland*, EU:C:2012:487, 14 punktą).
- 37 Taigi, siekiant atsakyti į klausimą, ar Reglamentas Nr. 1008/2008 leidžia reikalauti atskirai sumokėti už registruoto bagažo gabenimo paslaugą, reikia nustatyti, ar už tokio bagažo gabenimą mokėtina kaina yra oro susisiekimo paslaugos kainos elementas, kurio neįmanoma išvengti ir iš anksto numatyti, ar jis yra su papildoma paslauga susijęs neprivalomas kainos priedas.

- 38 Šiuo atžvilgiu pagal tradicinę oro transporto bendrovių komercinę praktiką keleiviams buvo leidžiama registruoti bagažą be papildomų mokesčių. Tačiau oro transportui tampant vis populiariausiu oro transporto bendrovių komercijos modeliai labai pasikeitė ir šiuo metu kai kurios oro transporto bendrovės taiko mažiausios oro susisiekimo paslaugų kainos komercinį modelį. Šiomis aplinkybėmis bagažo vežimo kaina, kaip tokių paslaugų kainos sudėtinė dalis, yra santykinai didesnė nei anksčiau, todėl atitinkami oro transporto vežėjai gali norėti, kad už tai būtų sumokėtas kainos priedas. Be to, negalima atmesti galimybės, kad kai kurie oro transporto keleiviai teikia pirmenybę kelionei be registruoto bagažo, jei tai sumažina jų bilieto kainą.
- 39 Atsižvelgiant į šiuos sumetimus reikia manyti, kad už oro transporto keleivių registruoto bagažo gabenimą mokėtina kaina gali būti neprivalomas kainos priedas, kaip jis suprantamas pagal Reglamento Nr. 1008/2008 23 straipsnio 1 dalį, nes tokios paslaugos negalima laikyti privaloma ar būtina šiems keleiviams gabenti.
- 40 Tačiau dėl neregistruoto bagažo, t. y. rankinio bagažo, siekiant išsamiai atsakyti į prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikuso teismo klausimą, reikia pažymėti, kad jis laikytinas iš principo būtinu keleivių gabenimo elementu, taigi už jo gabenimą negali būti nustatomas kainos priedas, jei atitinka protingus svorio ir dydžio reikalavimus, taip pat nustatytas saugumo instrukcijas.
- 41 Reikia priminti, kaip savo išvados 54 ir 55 punktuose nurodė generalinis advokatas, kad registruoto bagažo gabenimo paslauga pagal savybes skiriasi nuo rankinio bagažo gabenimo paslaugos. Registruotą bagažą perdavus oro transporto vežėjui, šis rūpinasi jo tvarkymu ir saugojimu, todėl gali patirti papildomų išlaidų. Tai nebūdinga gabenant neregistruotą bagažą, visų pirma asmeninius daiktus, kuriuos keleivis pasilieka su savimi.
- 42 Šis registruoto bagažo ir rankinio bagažo gabenimo skirtumas įtvirtintas, be kita ko, oro transporto vežėjo atsakomybės už žalą bagažui reglamentavime, numatyta Monrealio konvencijoje, kurios susitariančioji šalis yra Sąjunga. Pagal šios konvencijos 17 straipsnio 2 dalį oro transporto vežėjas atsako už žalą registruotam bagažui, jeigu atsitikimas, kuris buvo šios žalos atsiradimo priežastis, įvyko orlaivyje arba bet kuriuo kitu laikotarpiu, per kurį vežėjas buvo atsakingas už registruotą bagažą, o neregistruoto bagažo atveju vežėjas atsako tik tada, jei žala atsirado dėl jo arba jo darbuotojų ar atstovų kaltės.
- 43 Dėl nacionalinio reglamentavimo, kaip antai nagrinėjamo pagrindinėje byloje, kai oro transporto vežėjai įpareigojami už lėktuvo bilieto kainą bet kokiomis aplinkybėmis gabenti ne tik keleivį, bet ir jo registruotą bagažą, jeigu šis atitinka tam tikrus reikalavimus, susijusius, be kita ko, su svoriu, ir už tokio bagažo gabenimą negali reikalauti jokio kainos priedo, reikia konstatuoti, kad toks reglamentavimas akivaizdžiai neleidžia oro transporto vežėjams nustatyti atskiros priemokos už registruoto bagažo gabenimą, taigi ir laisvai nustatyti keleivių gabenimo kainas.
- 44 Šiuo atžvilgiu svarbu pažymėti, kad Sąjungos teisė nedraudžia, jei tai neturi poveikio, be kita ko, vartotojų apsaugos srities taisyklių taikymui (šiuo klausimu žr. Sprendimo *ebookers.com Deutschland*, EU:C:2012:487, 17 punktą), valstybėms narėms reglamentuoti su vežimo oro transportu sutartimi susijusius aspektus, siekiant visų pirma apsaugoti vartotojus nuo nesąžiningos praktikos. Tačiau toks nacionalinis reglamentavimas neturėtų paneigti Reglamente Nr. 1008/2008 įtvirtintų su kainų nustatymu susijusių nuostatų.
- 45 Vis dėlto nacionaliniu reglamentavimu, kuriuo už registruoto bagažo gabenimą mokėtiną kainą reikalaujama įtraukti į bazinę lėktuvo bilieto kainą visais atvejais, draudžiama nustatyti skirtingą kainą už bilietą, apimantį teisę registruoti bagažą, ir bilietą, neapimantį tokios galimybės. Taigi, tokio reglamentavimo ne tik pažeidžiama oro transporto vežėjų teisė laisvai nustatyti už keleivių gabenimo oro transportu paslaugas mokėtiną kainą ir šių kainų taikymo sąlygas vadovaujantis Reglamento Nr. 1008/2008 2 straipsnio 18 punkto ir 22 straipsnio 1 dalies nuostatomis, bet ir gali būti pakenkta, be kita ko, šiuo reglamentu siekiamam tikslui sudaryti galimybę palyginti tokias kainas, nes oro

transporto vežėjams, patenkantiems į tokio nacionalinio reglamentavimo taikymo sritį, neleidžiama nustatyti atskiro tarifo už registruoto bagažo gabenimą, nors tai leidžiama oro transporto bendrovėms, patenkančioms į kitos valstybės narės reglamentavimo taikymo sritį.

- 46 Kadangi tikslas sudaryti galimybę iš tiesų palyginti oro susisiekimo paslaugų kainas neatsiejamas nuo griežto Reglamento Nr. 1008/2008 23 straipsnio 1 dalyje numatytų reikalavimų laikymosi, dėl pagal šią nuostatą *Vueling Airlines* tenkančių informavimo ir skaidrumo pareigų veiksmingo laikymosi reikia priminti, kad prireikus patikrinti, ar šios pareigos vykdomos, turi nacionalinės institucijos.
- 47 Galiausiai prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas jo turimą taikyti nacionalinį reglamentavimą privalo aiškinti kuo labiau pagal Sąjungos teisės reikalavimus (sprendimų *Engelbrecht*, C-262/97, EU:C:2000:492, 39 punktą; *ČEZ*, C-115/08, EU:C:2009:660, 138 punktą ir *Wall*, C-91/08, EU:C:2010:182, 70 punktą).
- 48 Jei Sąjungos teisėje numatyto rezultato neįmanoma pasiekti Sąjungos teisę atitinkančiu nacionalinės teisės aiškinimu, nacionalinis teismas pirmiausia privalo užtikrinti visišką Sąjungos teisės nuostatų veiksmingumą ir, jei būtina, savo iniciatyva netaikyti joms prieštaraujančių nacionalinės teisės nuostatų (šiuo klausimu žr. sprendimų *Simmenthal*, 106/77, EU:C:1978:49, 24 punktą; *Berlusconi ir kt.*, C-387/02, C-391/02 ir C-403/02, EU:C:2005:270, 72 punktą; *Pupino*, C-105/03, EU:C:2005:386, 43 punktą ir *Melki ir Abdeli*, C-188/10 ir C-189/10, EU:C:2010:363, 43 punktą).
- 49 Atsižvelgiant į visus pirma nurodytus argumentus, į pateiktą klausimą reikia atsakyti, kad Reglamento Nr. 1008/2008 22 straipsnio 1 dalis aiškintina taip, kad ji draudžia reglamentavimą, kaip antai nagrinėjamą pagrindinėje byloje, kuriuo oro transporto vežėjai įpareigojami už lėktuvo bilietai kainą bet kokiomis aplinkybėmis gabenti ne tik keleivį, bet ir jo registruotą bagažą, jei šis atitinka tam tikrus reikalavimus, susijusius, be kita ko, su svoriu, ir už tokio bagažo gabenimą negali reikalauti jokio kainos priedo.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 50 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (penktoji kolegija) nusprendžia:

2008 m. rugsėjo 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1008/2008 dėl oro susisiekimo paslaugų teikimo Bendrijoje bendrųjų taisyklių 22 straipsnio 1 dalis aiškintina taip, kad ji draudžia reglamentavimą, kaip antai nagrinėjamą pagrindinėje byloje, kuriuo oro transporto vežėjai įpareigojami už lėktuvo bilietai kainą bet kokiomis aplinkybėmis gabenti ne tik keleivį, bet ir jo registruotą bagažą, jei šis atitinka tam tikrus reikalavimus, susijusius, be kita ko, su svoriu, ir už tokio bagažo gabenimą negali reikalauti jokio kainos priedo.

Parašai.